

DM. De Morgen

De Morgen WEBSITE 18/06/2026 - 03:00

'Voor reizigers een prachtdeal, voor vliegmaatschappijen een financiële klap': na tien jaar zijn passagiersrechten hervormd

Vertraging op uw vlucht? Vanaf volgend jaar krijgt u mogelijk sneller compensatie. Ook de regels rond handbagage, zitplaatsen voor kinderen en ticketwijzigingen zijn aangescherpt. De nieuwe EU-passagiersrechten hebben een stevige impact op de reiziger én op de luchtvaartmaatschappijen.

Wat is er precies beslist?

U voelt het waarschijnlijk al aan het weer en aan uw portemonnee: de zomer staat voor de deur. Voor heel wat mensen betekent dat het vooruitzicht op een vliegreis. Weet dan dat uw rechten bij zo'n boeking er binnenkort wat anders uitzien.

Na meer dan tien jaar onderhandelen hebben de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement een akkoord bereikt over nieuwe passagiersrechten, met het oog op "meer transparantie" en "betere bescherming van passagiers". We zetten de belangrijkste beslissingen op een rijtje.

De **compensatieregeling bij vertraging** blijft zoals ze vandaag bestaat. De Europese Commissie had voorgesteld om pas vanaf een vertraging van minstens vijf uur compensatie toe te kennen, maar de drempel blijft op drie uur. Ook de vergoedingen veranderen niet: afhankelijk van de vliegafstand schommelen die tussen 250 en 600 euro.

Wat wel verandert, is de **procedure voor zo'n aanvraag**. Vandaag verloopt die vaak stroef, via onduidelijke websites en moeilijk te vinden formulieren. De verantwoordelijkheid verschuift nu naar de luchtvaartmaatschappijen: zij moeten passagiers binnen vier dagen na aankomst informeren over hun rechten en hoe ze compensatie kunnen aanvragen. Na ontvangst van de aanvraag moeten zij de vergoeding binnen de dertig dagen uitbetalen of duidelijk motiveren waarom ze die weigeren.

Ook de **regels rond handbagage** worden aangescherpt. Een klein persoonlijk item met maximale afmetingen van 40 x 30 x 15 centimeter blijft gratis inbegrepen. Daarnaast moeten luchtvaartmaatschappijen vanaf het begin van het boekingsproces duidelijk aangeven wat de prijs is, inclusief een grotere handbagage. Wel mogen ze goedkopere tickets aanbieden aan passagiers die zonder handbagage willen reizen.

Verder mogen er geen extra kosten meer aangerekend worden om **naast een eigen kind** te zitten – of naast iemand anders voor wie u zorgt – en passagiers met beperkte mobiliteit zullen extra beschermd worden. Daarnaast zal u nu een terugvlucht kunnen nemen als u de heenvlucht niet hebt genomen, en een **spelfout corrigeren** in uw naam op het ticket wordt gratis.

Deze regels gelden voor vluchten binnen de EU, voor vertrek uit de EU naar niet-EU-landen, en voor vluchten naar de EU uit niet-EU-landen met EU-maatschappijen.

Wat betekent dit voor de luchtvaartsector?

Luchtvaartmaatschappijen en belangenorganisaties zijn zeer ontevreden. Een woordvoerder van Ryanair noemde de nieuwe EU-regels "bureaucratische onzin die de concurrentie schaadt", en EasyJet-CEO Kenton Jarvis noemde de plannen eerder al "idioot".

"Voor hen betekenen die aanpassingen extra druk, terwijl hun winstmarges tussen de 3 en 5 procent al bijzonder klein zijn", zegt luchtvaartanalist Luk De Wilde. "Zij geloven bovendien niet dat deze hervormingen consumentvriendelijker zullen uitdraaien. Neem nu de handbagage: de websites en boekingsprocessen waarmee de consument ondertussen – eindelijk – vertrouwd is, moeten aangepast worden."

Volgens luchtvaarteconoom Wouter Dewulf (UAntwerpen) zullen luchtvaartmaatschappijen vooral de nieuwe rechten rond compensatie voelen. "Voorheen was het voor passagiers onduidelijk hoe je zo'n vergoeding kunt eisen", zegt hij. "Velen kwamen daardoor vaak niet eens toe aan een aanvraag, andere zaken werden door de onduidelijke procedure niet volledig afgehandeld."

"Nu luchtvaartmaatschappijen zelf verantwoordelijk worden gesteld voor dat proces, zal het aantal claims proportioneel toenemen", aldus Dewulf. "Maatschappijen verloren nu al 1 tot 3 procent van hun omzet aan compensatiekosten. Voor passagiers is deze hervorming dus een prachtige deal, maar voor de maatschappijen zal het een forse financiële klap zijn."

Zal de passagier dit uiteindelijk niet zelf betalen?

Toch bekijkt ook de sceptische passagier deze hervormingen met argusogen. Want voor wat hoort wat. "De extra kosten die bij de aanpassingen en nieuwe procedures horen, zullen onvermijdelijk doorgeschoven worden naar de passagiers", zegt Dewulf. "Hetzij via hogere ticketprijzen, hetzij via andere toeslagen. Wat betreft de kosten voor de consument: *the only way is up*."

De Wilde sluit zich daarbij aan. "Luchtvaartmaatschappijen als Ryanair, die hun hele businessmodel rond goedkope ticketprijzen laten draaien, moeten hun tarieven verhogen als de handbagage automatisch inbegrepen wordt."

Kortom: of de handbagage nu inbegrepen zit of u kiest het als supplement – zoals tot dusver meestal het geval was: ervoor betalen doet u toch.

Wanneer gaan de nieuwe regels van kracht?

Het voorlopige akkoord moet binnen de zes weken door zowel het Parlement als de Raad definitief worden goedgekeurd. Het Europees Parlement is van plan om tijdens zijn plenaire vergadering in juli over het akkoord te stemmen.

De nieuwe passagiersrechten gaan een jaar na de publicatie van kracht, naar verwachting in de zomer van 2027.

"Hoewel die stemmingen doorgaans een formaliteit zijn, verwacht ik dat luchtvaartmaatschappijen nog stevig zullen lobbyen", zegt Dewulf. "Ik geloof niet dat het laatste woord hier al over gezegd is."

Una Roosen